

DIVERZITA LESOSTEPNEJ VEGETÁCIE VO VYBRANÝH LOKLITÁCH NA ÚZEMÍ BRATISLAVY

Daniela Šmelková

Prírodovedecká fakulta UK, Mlynská dolina, 842 15 Bratislava
daniela.smelkova@gmail.com

Najvýznamnejším spoločenstvom dunajských lesostepí je asociácia *Asparago-Crataegetum* [1]. Tvorí prechod medzi lesnými a xerothermnými trávovo-bylinnými spoločenstvami. Je pozoruhodné výskytom zástupcov čeľade Orchideaceae: vstavač ploštičný (*Orchis coriophora*), vstavač vojenský (*O. militaris*), vstavač obyčajný (*O. morio*), pokrut jesenný (*Spiranthes spiralis*) [2]. Hydrologický režim lesostepí je podmienený hladinou podzemných vôd, ktoré sú pod vplyvom Dunaja. Priepustnosť neogénnych a štvrtohorných sedimentov a charakteristickej štrkovej vrstvy vystupujúcej na povrch spôsobuje drenážny účinok [3]. Tento efekt umožňuje podmienky pre výskyt xerothermných: stepných a lesostepných spoločenstiev.

Cieľom práce je zhrnúť poznatky o vegetácii záujmových území, zhodnotiť vyhotovené fytoocenologické snímky jednotlivých lokalít, zhrnúť prebiehajúce manažmentové opatrenia daných lokalít ako i návrh ďalších opatrení v záujme ochrany sledovaných území.

Na každej z lokalít (PR Ostrov Kopáč, PR Ostrovné lúčky, Rusovecký park) som založila tri typy pozorovacích plôch (antropogénny vplyv, blízkosť vedľajšieho biotopu, typická lesostep) o rozlohe 4 m × 4 m. Každý mesiac som v priebehu obdobia marec-november vyhotovila podľa metodiky Braun-blanquetovej stupnice fytoocenologické zápisy pre každú plochu.

Na základe fytoocenologických snímok sme zistili, že priemerne najviac druhov na plochu bolo na Ostrove Kopáč (29 druhov), najmenej v Rusoveckom parku (22 druhov). Najvyšší priemerný počet druhov mala typická lesostep (28 druhov), najnižšia plocha s antropogénnym vplyvom (24 druhov). Druhy s najväčšou pokryvnosťou boli rozchodník šesťradový (*Sedum sexangulare*), ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), nátržník piesočný (*Potentilla arenaria*), mliečnik chvojkový (*Tithymalus cyparissias*), kotúč poľný (*Eryngium campestre*). Podľa Shannon-Wienerovho indexu diverzity najvyššiu rozmanitosť preukazuje plocha v blízkosti lesného biotopu na Ostrove Kopáč, najnižšiu plocha, ktorá je taktiež umiestnená v blízkosti iného (lesného) biotopu na Ostrovných lúčkach. Na území Ostrova Kopáč možno hovoriť o najzachovalejších lesostepných plochách, lesostepy na Ostrovných lúčkach sú pod najväčším antropogénnym vplyvom, plochy v Rusoveckom parku preukazujú najväčšiu tendenciu zarastania. Lesostepné spoločenstvá sa pomaly vytrácajú, preto si zaslúžia našu pozornosť.

[1] Jurko, A.: Pôdne ekologické pomery a lesné spoločenstvá Podunajskej nížiny. SAV, Bratislava, **1958**, s.: 11, 14, 17, 34, 41, 44.

[2] Gojdičová E.: Ostrovné lúčky - významná botanická lokalita. Pamiatky a príroda Bratislavy č. 9 MSPSOP Bratislava, **1985**, 111–118.

[3] Slovenská agentúra životného prostredia, [citované 19.2.2009]. Dostupné na: <http://www.sazp.sk/slovak/struktura/copk/chodniky/mimochu20/page6.html>.